

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 169/12
V Lucemburku dne 13. prosince 2012

Stanoviska generálního advokáta ve věcech C-512/10, C-545/10, C-625/10,
C-627/10, C-412/11
Komise v. Polsko, Česká republika, Francie, Slovinsko, Lucembursko

Podle generálního advokáta Niila Jääskinena porušilo pět členských států povinnosti vyplývající ze směrnic o železniční dopravě

Navrhuje Soudnímu dvoru, aby určil, že Polsko, Česká republika, Francie, Slovinsko a Lucembursko porušily v dané oblasti unijní právo.

V důsledku liberalizace odvětví železniční dopravy v Evropské unii jsou členské státy povinny zajistit podnikům působícím v tomto odvětví spravedlivý a nediskriminační přístup k železniční síti. V této souvislosti již nemůže být výkon některých „hlavních funkcí“ zajišťován tradičními železničními podniky členských států, nýbrž musí být svěřen nezávislým provozovatelům. Tyto funkce zahrnují mimo jiné vydávání licencí železničním podnikům, které jim poskytují přístup k železniční síti, přidělování kapacit infrastruktury a stanovování poplatků, které hradí dopravní podniky za používání sítě.

Tyto věci se řadí do série žalob¹ podaných Komisí proti několika členským státům pro nesplnění povinností, které pro ně vyplývají ze směrnic upravujících fungování odvětví železniční dopravy, jejichž hlavním cílem je zajistit železničním podnikům spravedlivý a nediskriminační přístup k železniční síti². V projednávaných věcech má Soudní dvůr zkoumat žaloby směřující proti Polsku, České republice, Francii, Slovinsku a Lucembursku³.

C-512/10 Komise v. Polsko

Podle Komise Polsko nezavedlo režim podnětů pro provozovatele infrastruktury ke snižování nákladů na zajištění infrastruktury a výše poplatků za přístup. V tomto ohledu má generální advokát Niilo Jääskinen za to, že polskými právními předpisy upravený podněcující mechanismus vymezující kauzální vztah mezi ekonomickými cíli, jichž musí dosáhnout provozovatel infrastruktury, a opatřeními přijatými ministrem dopravy v oblasti financování nákladů na obnovu a údržbu železniční infrastruktury, není v uvedených předpisech definován.

Unijní právo určuje, že poplatky za minimální přístupový balík a přístup k dopravním zařízením po železnici se stanoví ve výši nákladů přímo vynaložených za provoz železniční dopravy. Komise uvádí, že tento pojem nákladů se týká „mezních nákladů“. Posledně uvedené náklady odpovídají podle názoru Komise nákladům vzniklým skutečným pohybem vlaků, nikoli nákladům fixním, jež kromě nákladů spojených s železničním provozem pokrývají též obecné náklady na infrastrukturu, jež musí být vynaloženy i tehdy, nedochází-li k pohybu vlaků.

Generální advokát zastává názor, že polská právní úprava týkající se stanovení poplatků za minimální přístupový balík a přístup k dopravním zařízením po železnici vede k zohlednění

¹ Jedná se o věci [C-473/10](#), Komise v. Maďarsko; [C-483/10](#), Komise v. Španělsko; [C-512/10](#), Komise v. Polsko; [C-528/10](#), Komise v. Řecko; [C-545/10](#), Komise v. Česká republika; [C-555/10](#), Komise v. Rakousko; [C-556/10](#), Komise v. Německo; [C-557/10](#), Komise v. Portugalsko; [C-625/10](#), Komise v. Francie; [C-627/10](#), Komise v. Slovinsko; [C-369/11](#), Komise v. Itálie, a [C-412/11](#), Komise v. Lucembursko.

² Směrnice Rady 91/440/EHS ze dne 29. července 1991 o rozvoji železnic Společenství (Úř. věst. L 237, s. 25; Zvl. vyd. 07/001, s. 341), ve znění směrnice 2001/12, a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/14/ES ze dne 26. února 2001 o přidělování kapacity železniční infrastruktury a zpoplatnění železniční infrastruktury (Úř. věst. L 75, s. 29; Zvl. vyd. 07/005, s. 404), ve znění směrnic 2004/49/ES a 2007/58/ES.

³ Stanoviska ve věcech týkajících se Maďarska, Španělska, Rakouska a Portugalska byla přednesena dne 6. září 2012 (viz tiskovou zprávu č. [109/12](#)).

nákladů, které zjevně nemohou být považovány za náklady přímo vynaložené za provoz železniční dopravy.

Naopak má Niilo Jääskinen za to, že co se týče žalobních důvodů vycházejících z nedostatečné nezávislosti provozovatele infrastruktury a údajné neexistence opatření schopných včas zajistit finanční rovnováhu zmíněného provozovatele, žaloba Komise musí být zamítnuta.

C-545/10 Komise v. Česká republika

Komise tvrdí, že Česká republika porušila unijní právo tím, že stanovila maximální výši poplatků za používání železniční infrastruktury. Generální advokát zdůrazňuje, že členské státy sice mají pravomoc stanovit normativní rámec zpoplatnění, stanovování poplatku za používání železniční sítě však musejí ponechat na provozovateli infrastruktury. Generální advokát tak dospěl k názoru, že Česká republika nezajistila soulad se směrnicí 2001/14.

Niilo Jääskinen následně Soudnímu dvoru navrhuje, aby vyhověl žalobnímu důvodu Komise vycházejícímu z neexistence podnětů pro provozovatele ke snižování nákladů na zajištění infrastruktury a výše poplatků za přístup. Naproti tomu navrhuje zamítnout žalobní důvod vycházející z toho, že poplatky za minimální přístupový balík a přístup k dopravním zařízením po železnici nejsou stanoveny ve výši nákladů přímo vynaložených za provoz železniční dopravy.

Generální advokát Soudnímu dvoru navrhuje, aby určil, že Česká republika nesplnila své povinnosti tím, že nezavedla žádný systém odměňování výkonu povzbuzující železniční podniky a provozovatele infrastruktury k minimalizaci závad a zvyšování výkonu železniční sítě.

Komise uvádí, že odvolacím orgánem proti rozhodnutím regulačního subjektu, tj. Drážního úřadu, je podle českého práva Ministerstvo dopravy. Podle Komise je takové předchozí odvolání v rámci správního řízení v rozporu se směrnicí 2001/14, neboť tento předpis nedovoluje správní přezkum rozhodnutí regulačního subjektu. Generální advokát v tomto ohledu zdůrazňuje, že uvedená směrnice spočívá v myšlence, že správní rozhodnutí přijaté regulačním subjektem podléhá výlučně soudnímu přezkoumání, a nikoli předchozímu správnímu přezkumu, i když tato možnost není výslovně vyloučena. Česká republika proto porušila unijní právo tím, že zavedla správní přezkum rozhodnutí regulačního subjektu prostřednictvím odvolání k Ministerstvu dopravy.

C-625/10 Komise v. Francie, C-627/10 Komise v. Slovinsko a C-412/11 Komise v. Lucembursko

Směrnice 91/440 stanoví, že subjekt poskytující služby železniční dopravy nemůže být pověřen hlavními funkcemi. Takovéto funkce spočívají zejména v přidělování tras vlaků a kapacity infrastruktury. Komise vytýká Francii, Slovinsku a Lucembursku, že porušily požadavek na nezávislost subjektu poskytujícího služby železniční dopravy.

V případě Francie má generální advokát za to, že i když útvar tradičního provozovatele Société nationale des chemins de fer français (Francouzské dráhy, SNCF), konkrétně Direction des Circulations Ferroviaires (Ředitelství železniční dopravy, DCF), jedná na účet Réseau ferré de France (Správa francouzské železniční sítě, RFF), která si v plném rozsahu ponechává pravomoc vyhlašovat jízdní řády a přidělovat individuální trasy vlaků, nestačí to k tomu, aby byl francouzský systém v souladu s platnými předpisy. Tento systém tedy nesplňuje podmínku nezávislosti z hlediska právní formy. Také v případě Slovinska generální advokát konstatuje, že i když Slovinské dráhy jedná na účet agentury pro železniční dopravu, která je plně příslušná k vydávání jízdního řádu a přidělování jednotlivých tras, nepostačuje to k zajištění slučitelnosti tohoto systému s požadavky unijního práva. Pokud jde o žalobu podanou proti Lucembursku, generální advokát poukazuje na to, že v případě narušení provozu již nelze dodržet běžný jízdní řád stanovený Administration des Chemins de Fer (Správa železnic, ACF), neboť časy stanovené v jízdním řádu již byly překročeny, a vzniká potřeba přerozdělení časů čekajícím provozovatelům, což zajišťuje železniční podnik Chemins de fer luxembourgeois (Lucemburské dráhy, CFL).

Generální advokát následně analyzuje žalobní důvod Komise týkající se zpoplatnění přístupu k železniční infrastruktuře. V tomto ohledu poznamenává, že Francie a Slovinsko nezavedly systém odměňování výkonu železničních podniků a provozovatelů infrastruktury, který by splňoval požadavky unijního práva. Niilo Jääskinen má dále za to, že Slovinsko nestanovilo opatření povzbuzující provozovatele infrastruktury k minimalizaci nákladů na zajištění infrastruktury a výše poplatků za přístup.

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později.

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotýčný členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě.

Dojde-li Komise k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stadiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění stanovisek ([C-512/10](#), [C-545/10](#), [C-625/10](#), [C-627/10](#) a [C-412/11](#)) se na internetové stránce CURIA zveřejní v den, kdy je generální advokát přednesl.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499